

Werkstraf voor slaan op oudejaarsfeest

ASSEN/DWINGELOO „Heel extreem”, noemde gisteren de verdachte (19) van mishandeling in Dwingeloo de werkstraf die hij kreeg.

De politierechter: „Had u verwacht een bos bloemen te krijgen?” De man mishandelde op het oudejaarsfeest in Dwingeloo een beveiligder, die onder meer een lichte hersenschudding opliep. De verdachte ontkende bij de politie, maar draaide in de rechtbank bij. „Misschien heb ik het toch wel ge-

daan, maar niet meerdere klappen.” Met een collega greep de beveiligder in bij een vechtpartij. „Hij had een lichte hersenschudding en diverse schaafwonden, dus zijn er meerdere klappen gevallen”, zei de officier van justitie.

De politierechter achtte dat niet bewezen. Bovendien volgde hij het advies van de reclassering om het jeugdstrafrecht toe te passen. De verdachte kreeg een werkstraf van 60 uur. Ook moet hij de beveiligder 511 euro schadevergoeding betalen.

Het baarhuisje van de Sint Josephkerk in Zandberg wordt binnenkort omgedoopt tot Mariakapel. FOTO HARRY TIELMAN

Baarhuis krijgt nieuw leven als Mariakapel

MARCEL LOODEN

ZANDBERG De rooms-katholieke Sint Josephkerk in Zandberg bestaat 175 jaar. De parochianen luisteren dat jubileum op door zichzelf een Mariakapel in het voormalige baarhuis cadeau te geven.

Bij de entree van het rooms-katholieke kerkhof in Zandberg staat een gebouw waar ooit lichamen werden opgebaard. Binnenkort doet het dienst als Mariakapel.

Met die nieuwe invulling wordt gevierd dat bij dat kerkhof al ruim 175 jaar de Sint Josephkerk staat. De eerste steen daarvan werd in 1843 gelegd. Het toen nog jonge Zandberg was een rooms-katholieke enclave, mede door de komst van veel arbeiders uit het Duitse grensgebied, maar een kerk stond er niet. Wie de pastoor wilde horen preken, moest naar het Duitse dorp Rütenbrock.

In 1843 kwam aan die situatie een einde. „Toen kreeg Zandberg zijn kerk, op de grens van Groningen en Drenthe”, vertelt Annie Mensen-Wilkens, bestuurder van de Sint Josephkerk. „Dat oorspronkelijke gebouw werd op een bepaald moment te klein en is in 1931 vervangen door het huidige. Maar het feit dat we hier al ruim 175 jaar een kerk hebben, vieren we.”

In de aanloop naar die viering overlegden de bestuurders over de wijze hoe dat feest op te luisteren. Toen kwam een langgekoesterde wens naar voren: een eigen Mariakapel. „Zo’n kapel hadden we hier nooit”, aldus Mensen-Wilkens. „We besloten dat we

zouden proberen er eentje te krijgen.”

Een plek was snel gevonden: het oude stenen baarhuis. „Dat heeft al lang geleden zijn oorspronkelijke functie verloren en is nu een opslagplaats. We besloten dat gebouw op te knappen. Dat is inmiddels grotendeels gebeurd.”

Vervolgens moest een Maria-beeld worden gevonden. „Zulke beelden zijn erg duur. Maar in Emmeloord is een kerk afgebroken en daarin stond een groot Maria-beeld. Onze pastoor Jos Deuling heeft contacten met de pastoor daar en we kunnen dat beeld krijgen. Daar zijn we heel blij mee.”

Het beeld komt op een sokkel in het voormalig baarhuisje te staan. „De deuren daarvan komen vaak open te staan zodat iedereen er even kan stoppen, een kaarsje kan branden of gewoon even stil kan zijn.”

Dat eerste keer is dat mogelijk op 6 oktober. Op die zondag wordt het jubileum gevierd met een speciale mis. Daarna wordt de kapel ingewijd door pastoor Deuling. „We zijn trots dat we dit voor elkaar hebben gekregen”, vertelt Mensen-Wilkens. „Op andere plekken zie je dat kerken sluiten maar met zelfwerkzaamheid krijgt onze kerk, waarbij ruim 800 parochianen zijn aangesloten, er een Mariakapel bij.”

Die 800 gelovigen hebben overigens niet meer een zelfstandige Zandberger parochie. Ze behoren tot de grote Parochie van het Heilig Kruis die enkele jaren geleden werd opgericht en waar vijf rooms-katholieke kerken in Zuid-Oost-Groningen onder vallen.

Megaklus

De volgende generaties zien pas het eindresultaat

Wereldwijd staat Nederland bekend om de strijd tegen het water. Maar in het hoogveen-gebied Bargerveen in Zuid-oost-Drenthe wordt al jaren gewerkt om het water juist binnenboord te houden.

FRANK JEURING

Al vijf jaar is Bert van Guldener (63) in de weer met de aanpak van het Bargerveen, in opdracht van de provincie Drenthe. Toch zijn de werkzaamheden om het natuurgebied in oude glorie te herstellen pas halverwege. Niet zo gek dat de projectleider van Prolander, dat in Groningen en Drenthe aan het landschap werkt, spreekt van een heuse megaklus. Zeker gelet op het feit dat het nog generaties duurt voordat het resultaat goed zichtbaar wordt. „Wij maken in ons leven niet meer mee dat dit weer een prachtig hoogveen-gebied is.”

Het grote probleem in het Bargerveen is dat het water uit het gebied wegloopt. Het hoogveen functio-

Projectleider Bert van Guldener (rechts op de foto) wil het hoogveen-gebied Bargerveen in oude glorie herstellen. FOTO'S JAN ANNINGA

neert volgens Van Guldener normaal gesproken als een soort spons die water absorbeert. Maar door de grootschalige vervening, tot in de vorige eeuw, is het gebied op sommige plekken zo lek als een mandje. „Dat afgraven gebeurde soms zó diep, dat de verveners dwars door de schoensmeerachtige laag in de bodem gingen, waar vocht niet doorheen kan.” Juist die laag hield het water in het hoogveen-gebied binnenboord. Omdat het Bargerveen hoger ligt dan de omgeving, stroomt het water sneller weg naar de lager gelegen gebieden.

TOPGEBIED VAN NEDERLAND

Die leegloop is desastreus voor het voortbestaan van het natuurgebied. „Zonder water verdroogt het hoogveen en op een gegeven moment is de schade onherstelbaar”, vertelt Van Guldener. Volgens de projectleider is het van belang dit scenario te voorkomen, omdat het Bargerveen unieke flora en fauna herbergt. „Dit is een van de topgebieden van Nederland. Hier zitten nog alle vijf

de heidesoorten die aan een goed hoogveen-gebied zijn gekoppeld. Verder zijn hier vogelsoorten te vinden, die het elders in Nederland moeilijk hebben – zoals het paapje, de blauwborst en de grauwe klauwier.” Om het natuurgebied weer te herstellen werd vijf jaar geleden begonnen met een grootschalig plan van aanpak. De klus vergt tien jaar en kost ruim 40 miljoen euro. Onder meer de provincie, het Rijk en de Europese Unie trekken hier-

“

JE VINDT HIER
VOGELSOORTEN DIE
HET ELDERS
MOEILIK HEBBEN

DRE

Meer toeristen naar het Bargerveen

Steeds meer toeristen weten de weg naar het Bargerveen te vinden. Dat zegt gids Henry Schepers, van het Veenloopcentrum in Weiteveen, dat wandelingen in het natuurgebied organiseert en ook overnachtingen aanbiedt. Volgens Schepers heeft de bed and breakfast dit jaar al meer gasten gehad dan in heel vorig jaar. „Ook in het aantal wandelingen onder begeleiding van een gids zit een stijgende lijn”, vertelt hij. De gids heeft gemerkt dat er de laatste jaren steeds meer belangstelling is gekomen voor het natuurgebied. „Helemaal sinds de schaapskooi is gebouwd en de koning deze heeft geopend, zit de groei er echt in. Landelijk hebben we een paar keer aandacht gekregen, van onder meer *De Telegraaf*.” Wat volgens Schepers ook meehelpt is dat er steeds meer faciliteiten komen in het gebied, zoals nieuwe fietspaden. „Dat heeft echt effect. Daardoor trekt het aantal toeristen aan.”

Daniek Hoogland van Restaurant Wollegras naast de schaapskooi is hartstikke tevreden over het openingsjaar van haar zaak. „Ik heb natuurlijk geen vergelijkingsmateriaal, maar we hebben veel aanloop. Zeker de zondagen zijn hartstikke druk. Dan zit de zaak vaak vol. Deels met toeristen, maar ook met mensen uit de omgeving. Mijn moeder heeft de theetuin d'Aole Pastorie ten noorden van het Bar-

gerveen. Zij merkt ook dat er dit jaar meer toeristen in het gebied zijn dan vorig jaar.”

Boswachter Jans de Vries van Staatsbosbeheer ziet het aantal wandelaars en fietsers in het Bargerveen eveneens toenemen. „Gerichte tellingen houden we niet in het natuurgebied, maar gevoelsmatig is het drukker. Als ik een grove gok doe, hebben we een paar honderdduizend bezoekers per jaar.” Volgens de boswachter valt het aantal gasten prima te combineren met het in stand houden van de natuur in het Bargerveen. „We kiezen ervoor om de randen van het natuurgebied deels open te stellen voor bezoekers met wandel- en fietspaden en houden de deels afgesloten kern van het Bargerveen rustig. Daarnaast houden we de flora en fauna scherp in de gaten. Als het toerisme die aantast, grijpen we in. Het moet natuurlijk geen pretpark worden.”

Zelf is De Vries blij dat meer mensen de weg naar het hoogveen weten te vinden. „De heel donker-groene boswachter wil misschien dat de natuur altijd voorrang krijgt. Maar wil je dit gebied in stand houden, dan moet je daar mensen bij betrekken en laten zien wat hier gebeurt. Bovendien is het Bargerveen 2500 hectare groot. Daar kun je geen hek omheen zetten met de boodschap dat mensen niet welkom zijn.”

meer verder gewerkt aan de kade langs de grens met Duitsland. Ten zuiden van het Bargerveen komt nog een bufferzone. Dit is een van de grootste klussen die nog op de rol staan. Door kavels te ruilen met boeren in het gebied, heeft de provincie Drenthe een strook grond van 5 kilometer lang en 500 meter breed in handen gekregen. Deze vormt de overgang naar het landbouwgebied.

Hier worden straks vier kunstmatige plassen aangelegd, die het water uit het Bargerveen moeten tegenhouden. „Vergelijk het met vier badkuipen, waar we met de kranen en afvoer kunnen spelen om te kijken wat het perfecte waterpeil is voor het hoogveengebied.” Daarbij is het volgens de projectleider constant schipperen tussen het nat houden van het hoogveen en er tegelijkertijd voor zorgen dat omwonenden en agrariërs geen natte voeten krijgen. „Dat is het spel.” De ingrepen zijn niet alleen functioneel voor de natuur en het herstel ervan. Zo wordt momenteel geke-

“
BIJ DE INGEZONDEN
IDEEËN ZATEN
PLANNEN OM HIER
VISSSEN TE KWEKEN

ken naar andere mogelijkheden met deze vier plassen. „Hiervoor is een prijsvraag uitgeschreven en onder de ingezonden ideeën zaten bijvoorbeeld plannen om hier vissen te kweken”, vertelt Van Guldener. Een andere optie is recreatie. „Daarbij kan je denken aan kanoën of andere roeisporten.” Extreme watersporten als waterskiën lijken daarbij uitgesloten. „Als het veel geluid met zich meebrengt, kan dat tot problemen leiden in het dorp en in het natuurgebied.”

Ook voor de toerist zijn extra voorzieningen in het gebied gekomen. Zo is een gloednieuwe schaapskooi met daarnaast het restaurant Wollegras gebouwd in het Bargerveen. Koning Willem-Alexander kwam vorig jaar langs om het onderkomen van de duizend schapen tellende kudde te openen. Daarnaast komen er meerdere, nieuwe fietspaden door het natuurgebied te liggen. „Dat is belangrijk, want je moet echt het Bargerveen in om het gebied goed te kunnen beleven”, stelt Van Guldener.

NATUUR EN OMGEVING MAKEN GIGA-SPRONG VOORUIT

Alle werkzaamheden moeten in 2023 zijn afgerond. „Als deze klus klaar is, hebben we in het natuurgebied en omgeving echt een giga-sprong vooruit gemaakt. Dan is de situatie zo stabiel dat het hoogveen zich hier weer opnieuw kan vormen”, vertelt de projectleider. „Maar veenmos groeit heel langzaam dus het gaat nog honderden jaren duren om het helemaal weer goed te krijgen.”

Uiteindelijk moet het Bargerveen volgens Van Guldener tegen die tijd bestaan uit een kern van hoogveen, met daaromheen overgangsgebieden met heide en schraal grasland. „Zodat het een prachtig en gevarieerd natuurgebied is.” Zelf maakt de projectleider dat eindresultaat niet meer mee. „Of ik dat niet jammer vind? Het is wat filosofisch, maar dat is inherent aan het leven.”

voor de portemonnee. „We zijn nu halverwege en liggen exact op schema”, stelt Van Guldener.

Belangrijkste punt van aandacht is het vasthouden van water in het hoogveengebied. Hiervoor worden allerlei maatregelen genomen. Zo is ten noorden van het Bargerveen een buffer aangelegd. Daarnaast wordt zo'n 20 kilometer aan kades met waterdicht keileem aangelegd in en rondom het gebied. Deze ophogingen moeten zorgen dat het water niet weg kan. Deze eerste maatregelen lijken volgens de projectleider nu al effect te hebben. „Op de plek waar vroeger de oude schaapskooi stond, stond het water laatst 70 centimeter hoog. Ook bij het Meerstablok, ten zuiden van Zwartemeer, merken we verschil. Dat had nog wel te lijden onder de droogte afgelopen zomer, maar het peil zakte niet meer zo ver weg dat er schade ontstond.”

'NET BADKUIPEN, WAARBIJ WE MET KRANEN EN AFVOER KUNNEN SPELEN'
De komende jaren wordt onder

